

1 jan 2021

Jesu dop

Matteusevangeliet 3:13-17

Sedan kom Jesus från Galileen till Johannes vid Jordan för att döpas av honom. Men Johannes ville hindra honom och sade: ”Det är jag som behöver döpas av dig, och nu kommer du till mig.” Jesus svarade: ”Låt det ske. Det är så vi skall uppfylla allt som hör till rättfärdigheten.” Då lät han det ske. När Jesus hade blivit döpt steg han genast upp ur vattnet. Himlen öppnade sig, och han såg Guds ande komma ner som en duva och sänka sig över honom. Och en röst från himlen sade: ”Detta är min älskade son, han är min utvalde.”

Från sin position i de vilda ökentrakterna har Johannes döparen övat upp en förmåga att se rakt igenom människor. Han framförde ett enkelt och uppförande budskap, ett eko från de gammaltestamentliga profeterna. Precis som Elia på sin tid var han klädd i en dräkt av kamelhår med ett bälte om midjan. Han predikade omvändelse. ”Omvänd er. Himmelriket är nära.” ”Den som har två skjortor skall dela med sig åt den som ingen har, och den som har bröd skall göra på samma sätt.”

Johannes erbjöd ett dop i Jordan, jordens lägsta punkt, som en rening och en nystart.

Johannes var som en magnet och människor sökte sig till honom i stora skaror, trots – eller kanske på grund av – kärvheten och tydligheten i hans budskap.

Så kommer också Jesus till Johannes vid Jordan. I honom ser Johannes en ogrumlad människa. Det måste varit första gången han såg igenom en människas avsikter och enbart såg det goda, det rätta och det sköna. Det är på den punkten Jesus skiljer sig från alla andra människor: ”en som har prövats på alla sätt och varit som vi men utan synd”, som Hebreerbrevet uttrycker det. Här behövs inget omvändelsedop.

Det är om Jesus Johannes talat när han sagt att han själv bara är en som banat väg. Nu är han här!

Det krävs inte så mycket inlevelseförmåga för att föreställa sig en krock mellan dessa båda andliga giganter som genom sina liv gestaltar två helt olika kallelser. Vi ser genom Jesu liv att han inte direkt förde en asketisk livshållning. Han tar del av det som bjuds där människors liv pågår. I deras hem. Vid deras middagar. På deras fester. Han utmanar de hävdvunna renhetsidealen och går medvetet över många religiösa och politiska gränser.

Men istället för att se detta som motsättningar får vi här ett exempel på hur man kan ödmjuka sig inför varandra och bejaka varandras vägval. Johannes, i sin protest och invändning: ”Det är jag som behöver döpas av dig, och nu kommer du till mig.” Jesus, genom att låta sig döpas och ge hela kyrkan det som skulle bli hans programförklaring och arbetsmetod: ”Vi”.

”Det är så vi skall uppfylla allt som hör till rättfärdigheten.” Jesus bjuder in människor att i gemenskap med den Treenige spegla bredden, höjden, längden och djupet i Guds rike.

Johannes dop var ett omvändelsedop. Det trinitariska dopet, som Jesus skulle initiera, är ett dop som Johannes också talar om när han säger om Jesus: ”Den som du ser Anden komma ner och stanna över, han är den som döper med helig ande.”

Eller är det snarare så att Johannesdopet förvandlas i samma stund Jesus träder ned i Jordans vatten?

”Gör han inte alltid på detta sätt?” , frågar sig broder Wilfrid Stinissen i predikosamlingen *Som en skatt* och besvarar själv frågan:

Vi tror vanligen att vi först måste förstöra det gamla innan vi kan bygga upp något nytt. Jesus gör annorlunda. Han accepterar det gamla och låter det bli något nytt. Han tar vatten och förvandlar det till vin, han tar vin och förvandlar det till blod, han tar lidande och låter det bli ett frälsande kors, han tar våra synder och låter dem bli till bränsle för kärleken, han tar människan och låter henne bli Gud. Jesus bejakar. Han gör det också här. Johannes dop är ofullständigt, men Jesus låter döpa sig av honom och förvandlar därmed själva dopet.

Att förvandla eller *transformera* är Guds pedagogik, den löper som en röd tråd genom hela frälsningshistorien.

Även om Jesus är Guds son redan från födseln och den som änglarna besjög på herdarnas äng med orden ” Idag har en frälsare fötts åt er i Betlehem, han är Messias” så tycks också Jesus vara beroende av den helige Andes kraft.

Dopet blir början på ett nytt kapitel i Jesu liv och han rustas genom Anden att gå in i den offentliga tjänsten.

Hur hisnande det än kan låta så är det av samma Ande vi har fått att dricka. I dopet och i den dagliga uppfyllelsen av Anden. Det är därför Jesus kan påstå att vi skall göra lika stora gärningar som han, ja till och med ännu större!

Dopet i Jordan är en fråga om att ”aktivera” Guds kraft men också en bekräftelse av Jesu sanna identitet. ”Detta är min älskade son, han är min utvalde”.

Här ser vi urberättelsen som visar oss det så avgörande mönstret: Att ”vara” kommer före att ”göra”. Innan Jesus kan gå ut i sin offentliga tjänst behöver han påminnas om vem han djupast och innerst inne är: Guds Son. Älskad och utvald.

Också denna kärleksbetygelse är något som utvidgas till var och en som tar emot Anden. Paulus skriver i Romarbrevet 8:14

Alla som leds av ande från Gud är Guds söner. Ni har inte fått en ande som gör er till slavar så att ni måste leva i fruktan igen; ni har fått en ande som ger söners rätt så att vi kan ropa: ”Abba! Fader!” Anden själv vittnar tillsammans med vår ande om att vi är Guds barn. Men är vi barn, då är vi också arvingar, Guds arvingar och Kristi medarvingar, om vi delar hans lidande för att också få dela hans härlighet.

Den som vill kan ta emot samma hälsning som Jesus får höra i dopet: Att vara älskad och utvald. Att bjudas in i den nära och innerliga relationen till Gud som när ett barn vet sig vara villkorslöst älskad. Det är inte konstigt att det skälver till för Johannes när han anar vad som är i rörelse vid Jesu dop.

Denna rubrik kan skrivas också över ditt liv: ”Älskad och utvald”. Likt Jesus kan du och jag också stava på ett Vi. Det jag själv tagit emot ger mig ett sammanhang och är något att dela med andra i lidande och härlighet.

Den identitet som rösten från himlen uttalar över Jesus, skulle också uttalas över församlingen. Efter uppståndelsen, när han möter de förvirrade och skrämde lärjungarna, andas han på dem och säger: ”Ta emot helig Ande”. Också församlingen behöver veta vem man är för att kunna veta hur man skall göra. Men att som kyrka ha en hög identitet och ett starkt ”Vi” betyder inte att det därmed också finns ett tydligt ”Dem”. Den kristna tron och det bibliska budskapet ger gott om verktyg för att kunna förhålla sig till andra med kärlek. Radikalast uttryckt i Jesu bergspredikan då han säger: ”Älska era fiender och be för dem som förföljer er.” Varje gång vi firar mässan påminns vi: ”Så är vi fastän många en enda kropp, ty alla får vi del av ett och samma bröd.”

Också i år har julfirandet på olika håll i världen fått ett abrupt slut då terrorister genomfört vidriga dåd mot kyrkor och enskilda kristna.

Då blir Jesu ord ur bergspredikan inte bara vackra ord och idéer utan något som ställer oss på svåra prov. Ingen kan leva upp till något sådant på egen hand. För att kunna leva ut så höga ideal behöver vi både finna medmänsklig styrka i varandra och i Andens kraft. Terrorister skall kallas för vad de är och ställas till svars, men om deras ondskefulla handlingar leder till tydligare uppdelningar mellan vi och dem har ondskan segrat och dåden fått önskad effekt.

För att söka stöd och förstå den levda teologin kring martyriet vänder jag mig ofta till våra trossyskon bland kopterna. Den här gången väljer jag att citera biskop Anders Arborelius, som i följderna efter en våg av terrordåd under 2014 / 2015 skrev i en opinionsartikel på svt.se:

När religionen missbrukas och blir en våldsideologi då kränks Gud och religionen som allra mest.

Den som verkligen tror på Gud och vill efterfölja hans bud kan aldrig svara med våld utan bara med sorg och tårar, när hans Gud och religion blir kränkt.

Vi behöver både Johannes och Jesu exempel. Den skarpa rösten som avkläder och avslöjar ondskan och den som ber, till och med för sina bödlar: ”Förlåt dem Herre, de vet inte vad de gör.”

Att leva i sitt dop är att med Jesus veta sig vara älskad och utvald att göra de goda gärningar som Gud från början har bestämt oss till.

Digital retreat vid fastans början

En av årets sista dagar möttes alla de av kommunitetens medlemmar som hade möjlighet till samtal i digitala rum.

En del av de nya vanor vi funnit under pandemin kommer säkerligen vara till välsignelse också framgent i en gemenskap som vår som spänner över stora geografiska områden.

Vi har också fått mycket god respons på den digitala retreatdagen som ägde rum lördagen andra adventshelgen. Därför inbjuder vi till en ny möjlighet att på hemmaplan gå in i ett par dagar av retreat. Den här gången äger den rum vid fastans början.

Retreaten kommer ledas av Emma Audas och Jonas Eveborn och inleds med askonsdagsandakt onsdagen den 17 februari 20.00 för att sedan återupptas lördagen 20 februari 8.00 och avslutas 13.00 söndagen den 21 februari, förstås med fortsatt möjlighet att förbli i tystnaden också efter den gemensamma avslutningen.

Planera gärna in de här dagarna i kalendern och fundera på hur du bäst kan skapa förutsättningar för avskildhet och tystnad där du är.

Så summerar vi ett år som inte liknar något tidigare år i Ekumeniska Kommunitetens historia.

Jag vill passa på att rikta ett varmt och innerligt tack till alla som ställt sina gåvor till förfogande genom råds och styrelsearbete, i liturgiska uppgifter, värdskap vid retreator och regionala träffar för att bara nämna något av allt som året rymt.

Inte minst var de stora insatserna vid sommarens Generalkapitel av särskilt värde för oss alla.

Med önskan om ett välsignat år!

Guds frid

